

VOORUITKIJKEN MET WALTER OPGENHAFFEN, PIONIER VAN HET EERSTE UUR

2024 wordt een feestelijk jaar voor Lidwina. Dan zal het zestig jaar geleden zijn dat de eerste mensen aan het werk konden bij de Stichting. In 1964 gingen acht mensen met een fysieke beperking aan de slag in de Corbiestraat, het voormalig schoolhuis en nu de Wereldwinkel. Zes mannen vlochten biezenmatten. In een andere kamer werkten twee vrouwen aan naaimachines. Beelden en sferen van die pioniersdagen staan gegrift in het geheugen van mede-oprichter Walter Opgenhaffen. Zestig jaar later kijkt Walter nog altijd verwonderd naar Lidwina. 'Het zaadje van toen is uitgegroeid tot een prachtige boom. Dat is een fantastische evolutie.' Vandaag staat de organisatie opnieuw voor pioniersuitdagingen, vindt Walter. Want de samenleving heeft nood aan hernieuwde verbondenheid en solidariteit

We schrijven begin jaren '60. Walter, opgegroeid in het Waasland, studeerde af als psycholoog aan de Gentse Universiteit. In zijn afstudeerthesis had hij zich verdiept in intelligentie-onderzoek voor blinde en slechtziende mensen, in verschillende gespecialiseerde instituten in Vlaanderen. Kort nadien gaat hij aan de slag in het PMS (nu: CLB) in Turnhout, Geel en Mol. Daarnaast engageerde hij zich bij het CLG, waar hij mensen ondersteunde bij relatiemoeilijkheden en psychologische problemen. Walter was mede-oprichter van Zonnekind, een school voor buitengewoon onderwijs. Later werd daar ook Buso Galbergen opgericht, een school waar de afgestudeerden meestal werk vonden bij Lidwina. En hij gaf les aan de normaalleergangen aan het HIK in Geel.

**'Ik heb altijd die drang
gevoeld om mensen te
helpen. Net zoals mijn
vader dat ook deed.
Ook vandaag heeft
de samenleving nood
aan verbondenheid en
solidariteit.'**

**Waar er verbondenheid onder de mensen is,
is er veerkracht.
en waar veerkracht is,
daar zijn we in staat om de ander te zien voor wat die werkelijk is.
Want achter het label van een beperking schuilt altijd
een schone, levendige, creatieve mens.**

PIONIEREN VOOR ARBEIDSKANSEN

Walter raakte betrokken bij een groep mensen die uitzochten hoe ze een beschutte werkplaats konden oprichten. 'Ik was echt enthousiast om in een groep bezielde mensen mee te kunnen werken aan een werkplaats voor gehandicapten', zegt Walter. Toen Stichting Lidwina van start ging, was Walter 27. Een jaar later werd hij directeur van het PMS-centrum in Mol. Lidwina groeide snel en verhuisde naar het voormalige postkantoor in de Hangarstraat, in de buurt van het PMS-centrum. Vanuit zijn bureel zag Walter de werknemers van Lidwina na het werk naar huis vertrekken. 'Ik zag de mensen in hun authentieke doen. Dat hele menselijke, die bijzondere manier van met elkaar omgaan. Spontaan. Ongeremd.' Walter lacht bij de herinnering.

Die sfeer is er nog altijd. Bij Lidwina wordt het leven gevierd. Met kerst. Carnaval. Verjaardagen. Of gewoon: met humor op de werkplek, gesprekjes aan de bushalte. 'De medewerkers zijn hier graag. Je kunt dat zien. Je kunt dat voelen. Dat zegt veel over hoe goed het hier werken is.'

'Doorheen de jaren zijn mijn ogen echt opengegaan', zegt Walter. 'Als je mensen stimulansen biedt, als je ze kansen geeft om actief te zijn, dan wordt duidelijk dat er zoveel kracht in hen schuilt.' Lidwina groeide gestaag. Die ontwikkelingen hebben Walter altijd begeesterd. Van acht naar vijfhonderd medewerkers: het vertelt van een behoefte in de samenleving én een dynamiek in de organisatie om daar altijd nieuwe antwoorden op te zoeken en mee te bewegen met wat de markt nodig heeft.

PIONIEREN VOOR EIGENTIJDSE DYNAMIEK

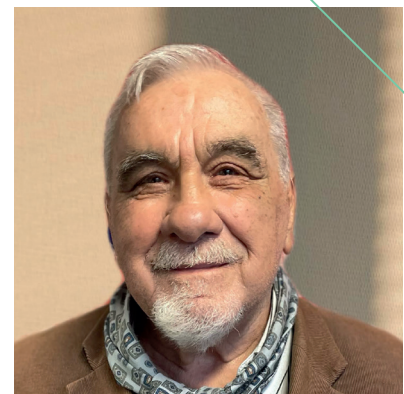
Die kwantitatieve groei lijkt de laatste jaren gestopt te zijn, zegt Walter, vooral omwille van regelgeving in de sector. De pioniersdynamiek blijft bestaan. 'Je ziet het aan de soorten activiteiten, die voortdurend veranderen. Aan de busjes met medewerkers die nu vanaf Lidwina vertrekken om in partner-bedrijven ondersteuning te bieden. Aan de infrastructuur die in volle ontwikkeling is.'

Die dynamiek is een geschenk voor de samenleving en zou dat nog meer kunnen worden, denkt Walter. Want hoe vanzelfsprekend maatschappelijke inzet van burgers vroeger was, hoe minder evident dat vandaag nog is. 'De mensen zijn materialistischer geworden. Veel meer gericht op zichzelf dan op de anderen. Ik wijt dat voor een belangrijk deel aan allerlei elektronische toestellen, zoals de smartphone en de pc, die onze aandacht opeisen.'

BIJDAGEN AAN EEN VEERKRACHTIGE KEMPEN

Lidwina kan heel bewust een rol opnemen in de lokale gemeenschap, denkt Walter. Lidwina mag nog toegankelijker, opener worden voor de Molse gemeenschap. Door leslokalen ter beschikking te stellen bijvoorbeeld. Of door mensen uit Mol kansen te geven de binnenkant van Lidwina te leren kennen. 'Want zo kunnen we bij de mensen iets wakker maken. Een verlangen om bij te dragen aan de gemeenschap. Een bredere kijk ontwikkelen die verder gaat dan het eigen kleine leven. Om onze tijdsgeest te verzachten. Om solidariteit te doen groeien met mensen met een beperking. Om mensen met elkaar te verbinden.'

‘Lidwina kan bij mensen een verlangen wakker maken om bij te dragen aan de gemeenschap. Om onze tijdsgeest te verzachten. Om solidair te zijn met mensen met een beperking.’

In gesprek met Walter Opgenhaffen (°1937), mede-oprichter van Stichting Lidwina en tot op vandaag lid van de Algemene vergadering van het maatwerkbedrijf. Walter groeide op in Nieuwkerken-Waas in een eenvoudig en geëngageerd gezin. Op eigen (financiële) kracht was hij werkstudent psychologie aan de Universiteit in Gent. Een werkaanbieding bij het toenmalige PMS-Turnhout bracht hem naar de Kempen, waar hij een gezin stichtte en zich engageerde voor jongeren en kwetsbare mensen in de regio.

Auteur: Griet Bouwen